

SEEDINET – nokkosen suorakylvön kehittäminen

Outi Manninen, Françoise Martz / Luonnonvarakeskus, Rovaniemi
Yhteystiedot: outi.manninen@luke.fi, francoise.martz@luke.fi

Tausta ja tavoitteet

Nokkonen (*Urtica dioica* L.) on erikoiskasvi, jonka viljely on herättänyt kiinnostusta sen monipuolisten käyttömahdollisuuksien ansiosta.

Nokkosen siementen pieni koko ja valovaatimukset vaikeuttavat nokkosen suorakylvöä.

Luotettavin tapa viljelyn perustamiseksi on taimien istutus.

Kotimainen kaupallinen nokkosen taimien ja siementen tuotanto kuitenkin puuttuu, ja viljelijät tilaavat viljelyn perustamiseen tarvittavat siemenet usein ulkomailta.

Hankkeen tavoite on kehittää pelletöintimenetelmä nokkosen esikäsitellyille siemenille suorakylvön onnistumiseksi.

Menetelmä tulee noudattamaan luonnonmukaisen viljelyn vaatimuksia.

Kuva 1. Nokkosen siementen keruu "teenlehti-leikkurilla" Louella 2024.

Tutkimuksen vaiheet

1. Perustetaan nokkosen *siemenviljelmät* valituista etelän- ja pohjannokkosen kannoista.

- Siementen tuottaminen aloitetaan telttojen avulla 2025.
- Siemenviljelmät jäävät hankkeen päätyttyä ammattiopisto Lappian hallintaan.

2. Selvitetään parhaat siementen *esikäsitely- ja pelletöintimenetelmät*.

- Määritetään nokkosen siementen itämisvaiheen kestoa esikäsitelyn ajankohdan määrittämiseksi
- Testattavat esikäsitelyaineet: vesi, polyeteeniglykoli 6000, typpi, hormonit ja multauute.
- Seurataan esikäsitelyn vaikutusta siementen itävyyteen ja elinvoimaisuuteen kasvihuoneessa.
- Etsitään päällystys- ja sidosmateriaaleja pellettien valmistamiseksi sekä määritetään pelletin koko.
- Yhteistyö Ranskan Rovillessa toimivan oppilaitoksen (Roville-aux-Chênes) sekä kokeellisen maatilan (La Bouzulen) kanssa.

Kuva 2. Nokkosen siemeniä puhdistuksen jälkeen.

3. Tehdään *koetiljelmät* pelletöidyillä nokkosen siemenillä Suomessa ja Ranskassa.

- Suomen koetiljelmät sijaitsevat Lappian Louen, sekä yritysten, Arctic Warriors ja Nordic Herbs, pelloilla.
- Aktivoidaan uusia nokkosen viljelijöitä.
- Testataan pellettien toimivuutta erilaisilla kylvötiheyksillä käyttäen erilaisia perustamistapoja.
- Seurataan itävyyttä ja taimien eloonjäämistä.

Hankkeen lopullinen päämäärä on alentaa nokkosen alkutuotantoon liittyviä kustannuksia ja varmistaa nokkosraaka-aineen saatavuus koko arvoketjussa.

**Hankkeen kesto:
2024-2027**